

भक्तपुर नगरपालिका राजपत्र

भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ४ भक्तपुर, श्रावण १९ गते, २०७७ साल संख्या ३

भाग १

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी भक्तपुर नगरपालिकाको सातौं नगर सभा २०७७ बाट पारित भएको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

सम्वत् २०७७ सालको ऐन

भक्तपुर नगरपालिका वातावरण संरक्षण तथा प्रदुषण नियन्त्रण सम्बन्धी ऐन, २०७७

प्रस्तावना:

विश्व सम्पदा सूचिमा सुचिकृत ऐतिहासिक भक्तपुर नगर क्षेत्रमा बढ्दो सहरीकरणसँगै सडक, गल्ली तथा धार्मिक, सांस्कृतिक, प्राकृतिक सम्पदाको मौलिक स्वरूप कायमै राख्न र नगर क्षेत्रभित्र वातावरणीय संरक्षणमार्फत स्वच्छता कायम गर्दै ध्वनी, दृश्य एवं वातावरणीय प्रदुषणलाई नियमन र नियन्त्रण गरी नगरको मौलिकतालाई बचाई राख्न वाच्छन्तीय भाइकोले तेपालको संविधानको अनुसूची द, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा ७ र दफा १०२ उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी भक्तपुर नगरपालिकाको सातौं नगर सभाले यो “भक्तपुर नगरपालिका वातावरण संरक्षण तथा प्रदुषण नियन्त्रण सम्बन्धी ऐन, २०७७” स्वीकृत गरी लागू गरेको छ ।

परिच्छेद- १

परिभाषा र व्याख्या

- संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “भक्तपुर नगरपालिका वातावरण संरक्षण तथा प्रदुषण नियन्त्रण सम्बन्धी ऐन, २०७७” रहेको छ ।
(२) यो ऐन तुरन्त लागू हुनेछ ।
- परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा-

- (क) 'नगरपालिका' भन्नाले भक्तपुर नगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
- (ख) 'नगर कार्यपालिका' भन्नाले भक्तपुर नगर कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।
- (ग) 'नगर क्षेत्र' भन्नाले भक्तपुर नगरपालिकाको क्षेत्रलाई सम्झनु पर्छ ।
- (घ) 'विश्व सम्पदा क्षेत्र' भन्नाले भक्तपुर नगर क्षेत्र मध्ये मूलतः पुरातत्व विभागद्वारा नेपाल सरकारको राजपत्रमा प्रकाशित गरी तोकिएको भक्तपुर दरबार स्क्वायर, खौमा, लालिचा, कोलाछें, भूयासिमला, इच्छु, बखुमला, भोटेबहाल, लास्कुदोका बालाखु-यालाछें-ब्यासी खण्ड, टौमढी, साकोठा, त्रिपुरासुन्दरी, सुकुलढोका, गोल्मढी र इनाचो हुँदै दत्तात्रय स्क्वायरसम्मको क्षेत्रलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ड) 'साँस्कृतिक क्षेत्र' भन्नाले पूर्वमा भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. १०, ९ र ८ को कमलविनायक चोकदेखि च्याम्हासिंह ढोका हुँदै दक्षिणतिरको मूल सडकबाट ख्वप इन्जिनियरिङ कलेज जाने चोक (सार्वजनिक धारा) को पश्चिम भाग, पश्चिममा भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. १ को जुद्ध वारूण यन्त्र कार्यालयको पूर्वदेखि भार्वाचो ढोका, जुद्ध वारूण यन्त्र कार्यालयदेखि नेपाल टेलिकमको कार्यालय, कुथु वही मिनिबस पार्क, भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. २ को इटाछें, खौमा ढोका, इन्द्रायणी द्वाँछें परिसर र इन्द्रायणी पिठ हुँदै ब्यासी बस स्टपको पूर्वी भाग, उत्तरमा भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. २, ६ र १० को ब्यासी-नगरकोट सडक खण्ड अन्तर्गत सानो ब्यासी बसस्टपदेखि कमलविनायक चोकसम्मको मूल सडकको दक्षिणी भाग, दक्षिणमा भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. ८, ७, ५, ४, ३ र ख्वप इन्जिनियरिङ कलेज जाने चोक (सार्वजनिक धारा) देखि मे तैँ, हनुमानघाटको त्रिवेणीबाट बाराही पुलसम्म हनुमन्ते खोलाको उत्तरी भाग, भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. ३ र १ को बाराही उकालो, देगमनाको पश्चिम हुँदै इचाडोल, भार्वाचो गणेश, महालक्ष्मी पाटी पश्चिम बजिगांचा, फिसचा, भाज्या पुखु, भाज्या पुखुको पूर्वी बाटो र इनाग गणेशस्थानको क्षेत्र (यस ऐनको दफा २(घ) बमोजिमको विश्व सम्पदा क्षेत्र समेत) लाई सम्झनु पर्छ ।
- (च) 'विस्तारित आवासीय क्षेत्र' भन्नाले विश्व सम्पदा क्षेत्र र पुरानो नगर क्षेत्र बाहिर नयाँ आवासीय क्षेत्रको रूपमा विकास भएका र हुँदै गरेका 'भक्तपुर नगरपालिकाको भौतिक पूर्वाधार तथा निर्माण मापदण्ड सम्बन्धी विनियम- २०६०' ले निषेध नगरिएका आवास बनाउन योग्य भूभागलाई सम्झनुपर्छ । निर्देशित जग्गा विकास GLD घोषित क्षेत्रको

- भूभाग समेत यस क्षेत्र भित्र पर्दछ । नगरपालिका वा नगर विकास समितिबाट संचालन भएका र हुने जग्गा एकीकरण तथा विकास क्षेत्र (प्लानिङ) समेत यस क्षेत्रमा पर्दछ । दूधपाटी हाकुफो हिटी पश्चिमका साविक बडा नं. १७ (ग) र (ड) हाल बडा नं. १ नगरकोट सडकको दक्षिण क्षेत्रसमेतका क्षेत्रलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (छ) 'व्यापारिक क्षेत्र' भन्नाले अरनिको राजमार्गको उत्तर तर्फ र हनुमन्ते खोलाको दक्षिण तर्फको नदी किनार क्षेत्रबाहेकको भू-भागलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ज) 'औद्योगिक क्षेत्र' भन्नाले भक्तपुर नगर क्षेत्र मध्ये भ.न.पा. २ स्थित भक्तपुर औद्योगिक क्षेत्रलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (झ) 'नदी किनार क्षेत्र' भन्नाले यस क्षेत्र अन्तर्गत हनुमन्ते खोला, चखु खोला र कासन (खस्याङ्ग खुसुङ्ग) खोलाको डिलदेखि दायां बायां २० मिटर (६५'६") दुरीको क्षेत्राधिकार र काल्हांचा खोल्साको डिल देखि ५ मिटरको क्षेत्राधिकार भित्रका जग्गालाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ज) 'हरित क्षेत्र' भन्नाले यस क्षेत्र अन्तर्गत सल्लाधारी बन क्षेत्र, महाकाली, माहेश्वरी र ब्रह्मायणी पिठ समेतका अन्य पिठहरूको परिसरलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ट) 'सम्पदा' भन्नाले नगर क्षेत्रभित्र रहेको प्राकृतिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, पुरातात्त्विक, वैज्ञानिक, आध्यामिक, सौन्दर्य परक वा सामाजिक दृष्टिबाट महत्वपूर्ण मानिने कुनै पनि वस्तु, भौतिक संरचना, स्थान, बनस्पति तथा जीवजन्तु सम्भन्नु पर्छ ।
- (ठ) 'संरक्षण' भन्नाले वातावरण, जैविक विविधता तथा सम्पदाको सुरक्षा, स्थान, सम्भार, सम्बद्धन, व्यवस्थापन तथा सदुपयोग सम्भन्नु पर्छ ।
- (ड) 'वातावरण' भन्नाले नगर क्षेत्रभित्रको प्राकृतिक, सांस्कृतिक तथा भौतिक परिस्थिति सम्भन्नु पर्छ ।
- (ढ) 'प्रदुषण' भन्नाले नगर क्षेत्रभित्रको प्राकृतिक, सांस्कृतिक तथा भौतिक परिस्थितिलाई प्रतिकुल असर पर्ने गरी हुने, गरिने वा दुषित पार्ने क्रियाकलापलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ण) 'प्रमुख' भन्नाले भक्तपुर नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाका प्रमुखलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (त) 'बडा समिति' भन्नाले नगरपालिकाको बडा समितिलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (थ) 'निर्माण' भन्नाले जग्गा जमिनमा बन्ने स्थायी, अस्थायी जुनसुकै किसिमको भवन तथा भवनको उपयोगको निमित्त बन्ने बनाउने शैचालय, स्नान घर, टहरा, पम्प, ढल, सेफ्टी ट्यांकी, खानेपानी

ट्यांकी, सोकपिट, पर्खाल, ग्यारेज आदि समेतको निर्माणलाई सम्भन्नु पर्छ ।

- (द) ‘घर भवन’ भन्नाले जमिनमा स्थायी रूपमा निर्मित पर्खाल र छानाहरू सहित बनेको आवास वा संरचना सम्भन्नु पर्दछ । यसलाई मानिस स्थायी वा अस्थायी रूपमा बसोबास गर्ने, सरसामनको भण्डार गर्ने र संरक्षण तथा जमिनभन्दा माथि निर्मित गारोबाट बनेका कोठा/कोठाहरू भएको संरचनालाई समेत जनाउँदछ । सो अन्तर्गत घर, शैक्षिक संस्था, स्कूल, कलेज, अस्पताल, सभागृह, व्यवसायिक एंव उद्योग संचालन गर्ने भवनलगायत चलचित्र भवन, तालिम केन्द्र, अनाथालय, वृद्धाश्रम, प्रवचन केन्द्र, टहरा, तबेला, ग्यारिज, शौचालय, स्नानघर लगायतका निजी तथा सार्वजनिक भवनलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ध) ‘घरको पेटी’ भन्नाले बाटो र प्रवेशद्वार भएको भित्ताबीचको कम उचाइको अवरोध रूपी निर्माणलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (न) ‘खुल्ला क्षेत्र’ (Open Space) भन्नाले परम्परागत रूपमा कायम रहेको चोक, दबु, खेल मैदान, धारा, पोखरी, कुवा, मठ, मन्दिर, बिहार, मस्जिद, विद्यालय, क्याम्पस परिसर भित्रका र निजी घर भवनहरूमा तोकिए बमोजिम आकाश देखिने गरी खुल्ला छाडिएको भागलाई सम्भन्नु पर्छ । सार्वजनिक बाटो, सडक समेत यस अन्तर्गत पर्दछ ।
- (प) ‘चोक’ भन्नाले जमिनको सतह वा त्यस्तो सतहभन्दा माथि पूरा वा आंशिक रूपमा भवनको भित्र वा बाहिर रहेको र आकाशतर्फ खुला रहेको भागलाई सम्भन्नु पर्छ ।

परिच्छेद- २

प्रदुषणजन्य कसुर

३. प्रदुषणजन्य कसुर : भक्तपुर नगर क्षेत्रभित्र कसैले देहायको कुनै काम गरेमा यस ऐन बमोजिम प्रदुषणजन्य कसूर गरेको मानिनेछ :-

- (१) नगरपालिकाले तोकिदिएको समय र स्थानमा बाहेक फोहरमैला फाल्ने वा निष्काशन गर्ने,
- (२) फोहरबाट निस्केको दूषित पानी (लिचेट) वा ढल चुहाई सार्वजनिक स्थल, सम्पदा, पानीको श्रोत वा अन्य व्यक्तिको घर वा जग्गा प्रदूषित गराउने,
- (३) पूजाआजा र परम्परागत संस्कारमा बाहेक सार्वजनिक स्थानमा पशुपंक्षीको वध गर्ने र पोल्ने खुर्ने,

- (४) तोकिए बमोजिमको वधशाला बाहेकका स्थानहरूमा पशुपंक्षी वध गर्ने,
पोल्ने खुर्कने,
- (५) तोकिए बमोजिमको बिक्री स्थल बाहेकका स्थानमा पशुपंक्षीको मासुजन्य
पदार्थको बिक्री वितरण गर्ने,
- (६) वध गरिएका पशुपंक्षीको हड्डी, लादी, प्वांख आदि जथभावी रूपमा
थुपार्ने, जलाउने र सोको फोहरमैला सार्वजनिक ढलमा पठाउने,
- (७) चोक तथा खुल्ला क्षेत्रमा तोकिए बमोजिम बाहेक जथाभावी सवारी
साधन पार्किङ गर्ने,
- (८) चोक तथा खुल्ला क्षेत्रमा स्थानीय बडा कार्यालयको अनुमतिमा बाहेक
नयाँ तथा पुराना निर्माण सामग्री लगायतका अन्य सामग्रीहरू थुपार्ने,
- (९) चोक तथा खुल्ला क्षेत्रमा जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्ने गरी
हानिकारक फोहरमैला राख्ने, फाल्ने, थुपार्ने वा निष्काशन गर्ने,
- (१०) रासायनिक फोहरमैला, औद्योगिक फोहरमैला, स्वास्थ्य संस्थाजन्य
फोहरमैला वा हानिकारक वस्तु जथाभावी फाल्ने, राख्ने वा निष्काशन
गर्ने वा गराउने,
- (११) फोहरमैला अत्यधिक उत्पादन हुने वस्तु भनी नेपाल सरकारले नेपाल
राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी प्रतिबन्ध लगाएको कुनै वस्तुको
उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्ने,
- (१२) फोहर मैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ को दफा ४४ विपरीत रासायनिक
विषादीको आयात गर्ने वा म्याद नाधेको (समयावधि सकिएको) औषधि
तष्ट गर्ने जिम्मेवारी पूरा नगर्ने,
- (१३) घर पालुवा जनावरहरू सार्वजनिक खुल्ला क्षेत्रमा जथाभावी छोड्ने र
फोहर (दिसा, पिसाब) गराउने,
- (१४) घर भवनको कौसीको पानी तोकिए बमोजिम गोल पाइपमार्फत
सोकपिटमा नजोडी खुल्ला भार्ने,
- (१५) विश्व सम्पदा क्षेत्र र पुरानो नगर क्षेत्रका घर भवनमा खानेपानी
ट्यांकी खुल्ला देखिने गरी कौसी तथा छाना राख्ने,
- (१६) विश्व सम्पदा क्षेत्र र पुरानो नगर क्षेत्रका घर भवनमा तोकिए
बमोजिम परम्परागत छाना नराख्ने,
- (१७) नगर क्षेत्रभित्रका घर भवनमा तोकिए बमोजिम बाहेक मोहडा निर्माण
गर्ने, रंगरोगन गर्ने,
- (१८) सवारी साधन, मेसिनरी र श्रव्य दृश्य मनोरन्जनका साधन प्रयोग गर्दा
अत्यधिक आवाज आउने गरी संचालन गर्ने, प्रयोग गर्ने,

- (१९) नगर क्षेत्रभित्र संचार तथा विद्युतका लागि जडान गर्ने तारहरू तोकिए बमोजिम बाहेक अन्यथा किसिमले टांने, भुण्ड्याउने,
- (२०) विश्व सम्पदा क्षेत्र र पुरानो नगर क्षेत्रमा अत्यधिक धुंवा तथा रसायनिक पदार्थ निस्कासन गर्ने गरी उत्पादन तथा उद्योग संचालन गर्ने,
- (२१) नगरपालिकाले स्वीकृति गरेको भन्दा बढी उचाईमा संरचनाहरूको निर्माण गर्ने,
- (२२) नगरपालिकाको अनुमति बाहेकका स्थानमा ब्यानर, टुल, फ्लेक्स बोर्ड, पम्पलेट राख्ने, टाँस्ने,
- (२३) सडक पेटी तथा खुल्ला क्षेत्रमा अनधिकृत रूपमा सरसामग्रीहरू राख्ने, पसल संचालन गर्ने गराउने,
- (२४) नदी किनार क्षेत्र तथा हरित क्षेत्रमा रहेका रुख विरुद्धाहरू नगरपालिकाको स्वीकृति बगेर जथाभावी काट्ने मास्ने,
- (२५) सार्वजनिक चोक, सडक तथा खुल्ला क्षेत्रमा नगरपालिकाको अनुमतिविना निर्माण गर्ने गराउने,
- (२६) भग्नावशेष, मरेको पशुपंक्षी, प्लास्टिक, फोहरमैला जथाभावी फाल्ने,

परिच्छेद - ३

कसुर माथि उजुरी, प्रतिवेदन र कार्यवाही

४. उजुरी, प्रतिवेदन र कार्यवाही :- दफा ३ मा उल्लेखित कसुरजन्य कार्यमा देहाय बमोजिम उजुरी, प्रतिवेदन र कार्यवाही हुनेछ ।

- (१) दफा ३ मा उल्लेखित कसुरजन्य कार्यहरू कसैले गरेको देखिएमा सर्वसाधारण नगरबासी वा भक्तपुर नगरपालिकाका वडा निरीक्षकले कसुर र सजाय समेत उल्लेख गरी भक्तपुर नगरपालिकामा उजुरी वा प्रतिवेदन गर्न सक्नेछ ।
- (२) उजुरी वा प्रतिवेदन प्राप्त भएको तीन दिन भित्र मुद्दा उपशाखाले सम्बन्धित प्रतिवादीलाई निजको आफ्नो भएको सफाईको व्यहोरा सहित उपस्थित हुन म्याद पठाइने छ ।
- (३) सम्बन्धित प्रतिवादी उपस्थित भएपछि वा म्याद नाघे पछि उजुरी वा प्रतिवादी कार्यवाहीका लागि प्रमुख समक्ष पेश गर्नेछ ।
- (४) उजुरी वा प्रतिवेदन प्रमुख समक्ष पेश भएपछि सोमा प्रमुखबाट दफा ४ बमोजिम सजाय र आदेश गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद - ४

दण्ड र सजाय

५. कसुरमा सजाय : निम्न बमोजिमको कसुरमा प्रमुखले निम्न बमोजिम दण्ड सजाय गर्न सक्नेछ :-

- (१) यस ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिमको कसूर गर्ने व्यक्तिलाई नगरपालिकाका प्रमुखले पहिलो पटक भए पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना, दोस्रो पटक सोही कसूर गरेमा पाँच हजार रुपैयाँदेखि दश हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना र सोही कसूर तेसो वा सोभन्दा बढी पटक गरेमा प्रत्येक पटकको लागि पन्ध हजार रुपैयाँका दरले जरिबाना गरी फोहरमैला उठाउँदा लाग्ने खर्च समेत तिजबाट असूल उपर गर्न सक्नेछ ।
- (२) दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई पाँच सय रुपैयाँदेखि पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गरी फोहर वा लिचेट ढल व्यवस्थापन गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।
- (३) दफा ३ को उपदफा (३), (४), (५), (६) र (२६) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई पाँच हजार रुपैयाँदेखि पचास हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गरी उक्त कार्य नगर्न आदेश दिन सक्नेछ र यस दफा बमोजिमको कसूर दोहोरिएमा प्रत्येक पल्ट पहिले गरिएको जरिबानाभन्दा दोब्बर जरिबाना गर्न सक्नेछ ।
- (४) दफा ३ को उपदफा (७), (१८), (२२) (२३) र (२४) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई पाँच सय रुपैयाँदेखि पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गर्न सक्नेछ ।
- (५) दफा ३ को उपदफा (८), (९), (११), (२०) र (२१) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई एक हजार रुपैयाँदेखि पचास हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गर्न सक्नेछ ।
- (६) दफा ३ को उपदफा (१०) र (१२) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई पचास हजार रुपैयाँदेखि एक लाख रुपैयाँसम्म जरिबाना गर्न सक्नेछ र सोही कसूर पुनः गरेमा पहिलो पटक गरेको जरिबानाको दोब्बर जरिबाना गरी प्रचलित कानून बमोजिम अनुमति रद्द गर्नको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउन सक्नेछ ।
- (७) दफा ३ को उपदफा (१३) र (१४) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई पाँच सय रुपैयाँदेखि पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गरी उक्त कार्य नगर्न आदेश दिन सक्नेछ र यस दफा बमोजिमको कसूर दोहोरिएमा प्रत्येक पल्ट पहिले गरिएको जरिबाना भन्दा दोब्बर जरिबाना गर्न सक्नेछ ।

- (८) दफा ३ को उपदफा (१५), (१६) र (१७) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई एक हजार रुपैयाँदेखि दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ र सुधार गर्न आदेश दिन सक्नेछ । भत्काउँदा लाग्ने लागत समेत खर्च उठाउने ।
- (९) दफा ३ को उपदफा (१९) बमोजिमको कसूर गर्नेलाई पाँच सय रुपैयाँदेखि पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ । उक्त तारहरु हटाए वापतको लागत सम्बन्धितबाट भराई लिन सक्नेछ ।
- (१०) दफा ३ को उपदफा (२५) विपरीत कसूर गरेमा पचास हजार देखि पाँच लाखसम्म जरिवाना गरी उक्त संरचना हटाउन आदेश दिनु पर्नेछ ।

६. सेवा सुविधा रोक्का गर्न सकिने : (१) यस ऐन बमोजिम कसूर गर्ने र नगरपालिकाले तोकेका दण्ड जरिवाना नबुझाउने वा बुझाउन अटेर गर्ने व्यक्तिको नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने कुनै सेवा सुविधाको अतिरिक्त विद्युत, खानेपानी तथा टेलिफोन सेवा रोक्का गरिदिन तथा निज वा परिवारको नामको घर जग्गा बेचबिखन, नामसारी वा कुनै किसिमको हक हस्तान्तरण गर्न नपाउने गरी रोक्का गर्नको लागि नगरपालिकाले सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउन सक्नेछ । तर यसरी लेखी पठाउनु अघि सम्बन्धित व्यक्तिलाई सो सम्बन्धमा लिखित रूपमा जानकारी दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम लेखी आएमा त्यस्तो सेवा सुविधा रोक्नु सम्बन्धित निकायको कर्तव्य हुनेछ ।

७. पुनरावेदन दिन सक्ने : दफा ४ बमोजिम गरेको सजायको आदेश उपर चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले त्यस्तो आदेश भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र नगर कार्यपालिकामा पुनरावेदन दिन सक्नेछ । सोमा नगर कार्यपालिकको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

परिच्छेद- ५ विविध

८. ऐनको व्याख्या : यस ऐनमा उल्लिखित कुनै विषयमा द्विविधा उत्पन्न भएमा वा अस्पष्टता रहेमा त्यसको अन्तिम व्याख्या नगर कार्यपालिकाले गर्नेछ ।
९. ऐन संसोधन : यस ऐनका प्रावधानहरूमा नगर सभाले आवश्यक संसोधन गर्न सक्नेछ ।

१०. बाधा अड्डचन फुकाउ : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र यस ऐनमा व्यवस्था भए बाहेकका विषयमा नीतिगत निर्णय गर्न आवश्यक भएमा त्यस्तो निर्णय नगर कार्यपालिकाले गर्नेछ ।
  ११. नियम, कार्यविधि, निर्देशिका आदि बनाउन सक्ने: यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयनका लागि नगर कार्यपालिकाले आवश्यक नियम, कार्यविधि, निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।
  १२. यस ऐनमा लेखिए जतिमा यस ऐन बमोजिम हुने र यस बाहेकका विषयमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

आज्ञाले (इन्द्र प्रसाद बस्याल) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमाणिकरण मिति : २०७७।३।२३ गते

मुद्रण : भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स, फोन नं. ६६१३८८८